

Jenni Pehkonen – Terttu Kauranen

Opinnäytetyö opiskelijan silmin

Saimaan ammattikorkeakoulun julkaisuja
Saimaa University of Applied Sciences Publications

Saimaan ammattikorkeakoulun julkaisuja
Sarja A: Raportteja ja tutkimuksia 23
ISBN 978-952-5714-53-1 (PDF)
ISSN 1797-7266

Alkusanat 1

1	Selvityksen tavoite ja toteutustapa	2
1.1	SELVITYKSEN TAUSTA JA TAVOITE	2
1.2	KÄYTETTY AINEISTO	2
1.3	AINEISTON KÄSITTELY	3
2	Opiskelijoiden näkemys opinnäytetyöprosessista	4
2.1	SAIMAAN AMK YHTEENSÄ	4
2.1.1	<i>Opinnäytetyöprosessi yleisesti</i>	<i>4</i>
2.1.2	<i>Yhteistyö ohjaavan opettajan kanssa</i>	<i>9</i>
2.1.3	<i>Yhteistyö yrityksen kanssa</i>	<i>11</i>
2.2	SOSIAALI- JA TERVEYSALAN ERITYISPIIRTEET	13
2.3	TEKNIIKAN ERITYISPIIRTEET	14
2.4	LIIKETALouden ERITYISPIIRTEET	15
2.5	MATKAILU- JA RAVITSEMISALAN ERITYISPIIRTEET	17
2.6	KULTTUURIALAN ERITYISPIIRTEET	18
2.7	ENGLANNINKIELISTEN KOULUTUSOHJELMIEN ERITYISPIIRTEET	18
3	Opiskelijoilta tulleet kehittämissuhteet	18
3.1	KEHITTÄMISEHDOTUKSET KOKO SAIMAAN AMMATTIKORKEAKOULULLE	18
3.1.1	<i>Ohjeistus ja käytännöt</i>	<i>19</i>
3.1.2	<i>Aikataulu</i>	<i>19</i>
3.1.3	<i>Opinnäytetyöhön perehdyttäminen</i>	<i>20</i>
3.2	SOSIAALI- JA TERVEYSALAN KEHITTÄMISEHDOTUKSET	21
3.3	TEKNIIKAN KEHITTÄMISEHDOTUKSET	22
3.4	LIIKETALouden KEHITTÄMISEHDOTUKSET	22
3.5	MATKAILU- JA RAVITSEMISALA	23
4	Ehdotukset opinnäytetyöprosessin kehittämiseksi Saimaan ammattikorkeakoulussa	23

Alkusanat

Saimaan ammattikorkeakoulun opiskelijat tekevät vuosittain runsaat 500 opinnäytetyötä, joista suurin osa tehdään Etelä-Karjalan maakunnan yritysten ja julkisten organisaatioiden tarpeisiin. Opinnäytetöiden teettäjiltä kerätään palautetta siitä, miten opiskelijat ja ammattikorkeakoulu ovat onnistuneet opinnäytetyöprosessissa ja miten hyödyllisiksi opinnäytetyöt on koettu toimeksiantajan näkökulmasta. Koska opinnäytetyön tavoitteena on myös kehittää opiskelijan osaamista, on tärkeää kysyä myös opiskelijoilta, miten opinnäytetyössä heidän mielestään onnistuttiin.

Opiskelijat ovat antaneet palautetta opinnäytetyöprosessista sähköisen palautejärjestelmän kautta vuodesta 2010 alkaen. Opiskelijoiden antama palaute menee opinnäytetyötä ohjaavalle opettajalle ja palautteita käsitellään koulutusaloilla ja koulutusohjelmissa toiminnan kehittämiseksi. Tämän julkaisun tavoitteena on koota yhteen opiskelijoiden antama palaute, arvioida koulutusalojen välisiä eroja sekä tuoda esille kehittämiskohteita ja hyviä käytäntöjä.

Yleisesti ottaen Saimaan ammattikorkeakoulun opiskelijat ovat tyytyväisiä opinnäytetyön ohjaukseen ja pitävät opinnäytetyöprosessia hyvin organisoituna kokonaisuutena, joka tarjoaa mahdollisuuden kehittää tietoja ja taitoja. Erityisesti ohjaavien opettajien toimintaa ja kannustavuutta kiitellään laajasti. Kehittämiskohteena esille nousee erityisesti opinnäytetyöprosessin osa-alueisiin perehdyttäminen. Esimerkiksi aiheen valintaan ja tutkimusmenetelmiin tarvittaisiin nykyistä enemmän ohjausta ja tukea. Lisäksi opinnäytetyön ohjeistusta ja käytäntöjä olisi opiskelijoiden mielestä tarpeen päivittää ja yhdenmukaistaa sekä koulutusalojen välillä että niiden sisällä.

Toivomme, että tämä julkaisu osaltaan toimii keskustelun ja ideoiden virittäjänä ja auttaa ammattikorkeakoulua opinnäytetyöprosessin ja opinnäytetöiden laadun kehittämisessä.

Erityiset kiitokset kaikille palautetta antaneille opiskelijoille!

Tekijät

Jenni Pehkonen

Terttu Kauranen

1 Selvityksen tavoite ja toteutustapa

1.1 Selvityksen tausta ja tavoite

Opinnäytetyöprosessia kehitettiin koko ammattikorkeakoulussa vuosina 1999 – 2010 käynnissä olleessa ERS-rahoitteisessa Opinnäytetyöklintikka-hankkeessa. Hankkeessa kuvattiin opinnäytetyöprosessi, koulutettiin opinnäytetyöohjausta antavia opettajia, toteutettiin sähköinen työkalu helpottamaan opiskelijan ja ohjaavan opettajan välistä yhteydenpitoa sekä kehitettiin sähköiset palautejärjestelmät, joilla opiskelija ja opinnäytetyön toimeksiantaja voivat antaa ammattikorkeakoululle palautetta ja kehittämisehdotuksia opinnäytetyöprosessista.

Tässä selvityksessä käydään lävitse opiskelijoiden opinnäytetyöpalautejärjestelmän kautta antamia palautteita ja pyritään tarkastelemaan opinnäytetyöprosessia opiskelijan näkökulmasta. Tavoitteena on paikantaa mahdollisia kehittämistarpeita ja -ideoita, joiden pohjalta opinnäytetyöprosessia voidaan kehittää vastaamaan entistä paremmin opiskelijoiden tarpeita.

1.2 Käytetty aineisto

Tässä julkaisussa käytetty aineisto koostuu 171 palautteesta, jotka opiskelijat ovat antaneet sähköisen palautejärjestelmän kautta elokuun 2010 ja kesäkuun 2011 välisenä aikana. Näistä palautteista 163 on annettu suomenkielisen ja 8 englanninkielisen palautejärjestelmän kautta. Palautetta antaneet opiskelijat edustavat kaikkia Saimaan ammattikorkeakoulun aloja, mutta palautteet jakaantuvat laajemmin tietyille aloille. Englanninkieliset palautteen antajat on jaettu omaksi ryhmäkseen, mutta palautteen antajat edustavat eri aloja.

Taulukko 1. Saimaan ammattikorkeakoulun kokonaispalaute

Tekniikka	50
Liiketalous	45
Sosiaali- ja terveysala	54
Matkailu- ja ravitsemisala	13
Kulttuuri	1
Englanninkieliset	8
Yhteensä	171

Opinnäytetyöpalautelomake koostuu 16 kysymyksestä, joista 13 arvioidaan numeroin asteikolla 1 (huonoin) – 5 (paras) ja 3 sanallisesti. Lomakkeessa arvioidaan opinnäytetyöprosessia kokonaisuudessaan, yhteistyötä ohjaavan opettajan kanssa sekä yhteistyötä yrityksen kanssa. Palautteessa on myös mahdollista antaa ruusuja, risuja ja kehittämisehdotuksia. Englanninkielisen palautelomakkeen kysymysjärjestys poikkeaa hiukan suomenkielisestä, minkä vuoksi kysymysten järjestystä on muutettu palautetta käsitellessä. Palautelomakkeet ovat liitteinä raportin lopussa.

Palautteen antaminen on vapaaehtoista ja se annetaan omalla nimellä. Palaute on mahdollista antaa opinnäytetyön arvioinnin jälkeen, joten nimellä vastaamisen ei pitäisi vaikuttaa suuresti palautteen luotettavuuteen. Palautteista löytyykin paljon rehellisiä mielipiteitä ja

kehittämisehdotuksia. Nimellä vastaaminen auttaa myös osaltaan takaamaan palautteen luotettavuuden, sillä vastaaja ei voi antaa palautetta monta kertaa.

1.3 Aineiston käsittely

Aineistoa on käsitelty pääosin käyttämällä suoria jakaumia. Koulutusalojen välistä vertailua on pyritty helpottamaan laskemalla prosenttiosuuksia, vaikka vastaajia on varsin vähän osassa koulutusaloja.

Opinnäytetyöpalautteissa esille tulleita sanallisia kommentteja on esitetty kunkin kysymyksen kohdalla havainnollistamaan opiskelijoiden näkemyksiä.

2 Opiskelijoiden näkemys opinnäytetyöprosessista

Tässä kappaleessa käsitellään Saimaan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden näkemyksiä opinnäytetyöprosessista ja siihen liittyvistä tekijöistä. Aluksi tarkastellaan Saimaan ammattikorkeakoulua kokonaisuudessaan, jonka jälkeen käydään lävitse mahdollisia alakohtaisia erityispiirteitä.

2.1 Saimaan amk yhteensä

Saimaan ammattikorkeakoulun sähköiseen opinnäytetyöpalautejärjestelmään saapui yhteensä 171 palautetta, joista 163 suomenkieliseen palautejärjestelmään ja 8 englanninkieliseen. Eniten palautetta antoivat liiketalouden, tekniikan ja sosiaali- ja terveysalan opiskelijat. Palautteiden jakautuminen aloittain on nähtävissä alla olevasta taulukosta.

Taulukko 2. Saimaan amk:n kokonaispalaute

Tekniikka	50
Liiketalous	45
Sosiaali- ja terveysala	54
Matkailu- ja ravitsemisala	13
Kulttuuri	1
Englanninkieliset	8
Yhteensä	171

Palautelomakkeen 13 ensimmäistä kysymystä on jaoteltu kolmeen aihealueeseen: opinnäytetyöprosessi yleisesti, yhteistyö ohjaavan opettajan kanssa ja yhteistyö yrityksen kanssa. Näitä osa-alueita käsitellään seuraavien otsakkeiden alla.

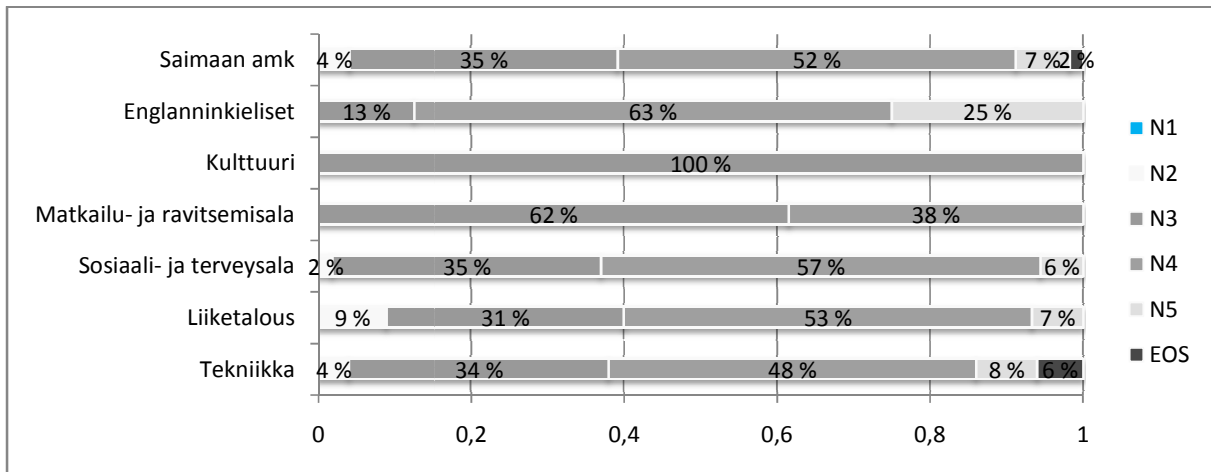
2.1.1 Opinnäytetyöprosessi yleisesti

Kaiken kaikkiaan Saimaan ammattikorkeakoulun opiskelijat pitävät opinnäytetyöprosessia onnistuneena kokonaisuutena, eikä eri alojen välillä ilmene suurempia eroja. Palautetta antaneet 168 opiskelijaa arvioivat koko opinnäytetyöprosessin keskiarvoksi 3,6 asteikolla 1(heikko) – 5(erinomainen).

Taulukko 3. Opinnäytetyöprosessi kokonaisuudessaan

Tekniikka	3,6
Liiketalous	3,6
Sosiaali- ja terveysala	3,7
Matkailu- ja ravitsemisala	3,4
Kulttuuri	3
Englanninkieliset	4,1
Koko amk	3,6

Yleisesti ottaen vastauksissa oli melko vähän hajontaa.

Kuva 1. Opinnäytetyöprosessi kokonaisuudessaan

Myös avoimissa vastauksissa kiitellään opinnäytetyöprosessin suunnittelua.

”Opinnäytetyöprosessi on suunniteltu opiskelijoille huolella ja siihen annetaan hyvin aikaa.”

”Opinnäytetyön tekeminen prosessina on ammattikorkeakoulun puolesta pääosin laadukkaasti kuvattu ja se auttoi paljon oman prosessin eteenpäin viemisessä.”

Opinnäytetyöprosessissa on kuitenkin tiettyjä osa-alueita, jotka opiskelijat kokevat vaikeiksi. Palautteissa esiin nousevat erityisesti aiheen valinta, tiedonkeruu, aineiston analysointi ja loppuraportin kirjoittaminen ja muotoilu.

”Ehdottomasti alkuvaihe oli kaikista vaikein. Aiheen keksiminen, aiheen rajaaminen ja lähdemateriaalin etsiminen tuntuivat haastavilta aluksi ja niihin tuntui kuluvan paljon aikaa.”

”Aloittaminen vaikeinta, ja jotenkin teoriaisuus ja kaikkien lähteiden löytäminen ja asianmukainen käyttäminen oli hankalaa.”

”Tiedonhausta liian vähän opetusta.”

”Aiheen valintaan ei mielestäni annettu riittävästi tukea ja ideoita.”

”Kirjoitusohjeet on vähän epäselvät. Ja kaikista ei löytynyt edes ohjeita.”

Opinnäytetyön kokonaisuuden hahmottaminen ja ajanhallinta tuottavat myös monelle opiskelijalle vaikeuksia. Tämä tulee ilmi avoimissa vastauksissa sekä prosessin tavoitteiden, sisällön, suoritustapojen ja arviointikriteerien hahmottumisen arvioinnissa.

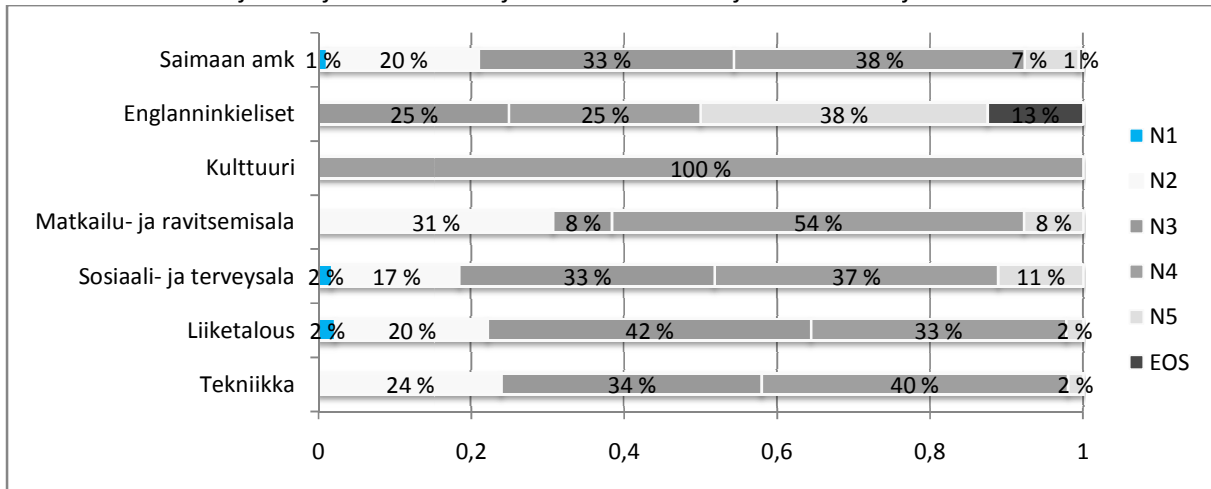
”Aluksi olisin kaivannut enemmän ohjausta. Alku olisi ollut helpompaa, mikäli kokonaiskuva työstä olisi hahmottunut heti.”

Opiskelijat arvioivat prosessin hahmottumisen keskiarvoksi 3,3 asteikolla 1(huonosti) – 5(erinomaisesti). Prosessin hahmottumista annettiin hieman heikompaa palautetta kuin opinnäytetyöprosessista yleisesti ottaen.

Taulukko 4. Prosessin tavoitteet, sisältö, suoritustavat ja arviointikriteerit hahmottuivat prosessin alussa

Tekniikka	3,2
Liiketalous	3,1
Sosiaali- ja terveysala	3,4
Matkailu- ja ravitsemisala	3,4
Kulttuuri	4
Englanninkieliset	4,1
Koko amk	3,3

Arvioinneissa oli hajontaa ja alhaisia lukuja on havaittavissa jonkin verran joka alalla.

Kuva 2. Prosessin tavoitteet, sisältö, suoritustavat ja arviointikriteerit hahmottuivat prosessin alussa

Ajanhallinnassa ongelmia aiheuttaa realistisen aikataulun suunnittelu ja siinä pysyminen.

”Ajanhallinta niin, että aikaa jäi sekä töihin, opinnäytetyön tekemiseen että vapaa-aikaan. Oli vaikeaa arvioida, kuinka paljon mihinkin opinnäytetyön vaiheeseen olisi varattava aikaa.”

Opinnäytetyöprosessin ajankohdasta ollaan montaa mieltä palautteissa; osa opiskelijoista mieltää prosessin alkavan liian aikaisin, osa liian myöhään. Erot mielipiteissä eivät ole alakohtaisia.

”Opinnäytetyöprosessi alkoi melko myöhäisessä vaiheessa opintoja. Olisi voinut olla enemmän jotain informaatiota opinnäytetyön suunnittelusta ja tekemisestä jo ensimmäisinä opintovuosina.”

”Opinnäytetyön teoritunnit olivat liian aikaiseen, ei muistanut niistä paljoakaan.”

Opinnäytetyöprosessin koetaan kuitenkin yleisesti olevan hyödyllinen sekä opintojen että tulevan työelämän kannalta.

”Koko opinnäytetyöprosessin aikana kertynyt kokemus ei mene varmasti hukkaan! Opin paljon hyödyllistä opinnäytetyön läpiviemisen aikana.”

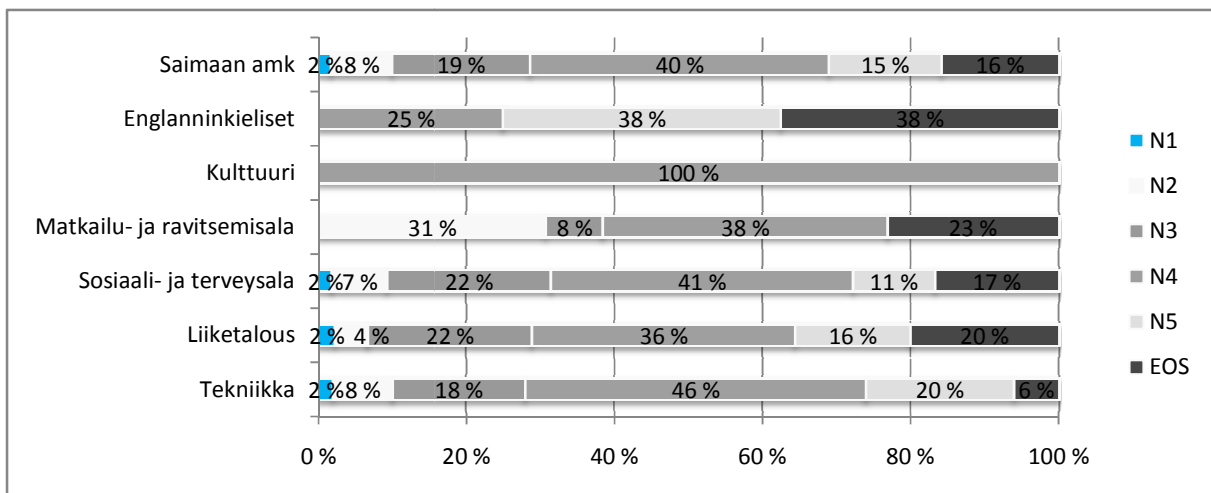
”Erittäin opettavainen ja mielenkiintoinen prosessi. Onnistumisen tunne on erittäin suuri, kun on saanut opinnäytetyön valmiiksi kuukausien työn jälkeen. Prosessi auttaa hahmottamaan suuria ja pitkäkestoisia, monivaiheisia tehtäviä. Opinnäytetyön tekeminen yritykselle oli mielenkiintoista ja haastavaakin, koska halusi tuoda mahdollisimman suuren hyödyn toimeksiantajalle.”

Työelämässä tarvittavien taitojen oppimisen keskiarvoksi opiskelijat arvioivat 3,7 asteikolla 1(huonosti) – 5(erinomaisesti). Kysymykseen vastasi 144 opiskelijaa ja parhaimman keskiarvon (4,6) antoivat englanninkielisten koulutusohjelmien opiskelijat ja huonoimman (3,1) matkailu- ja ravitsemisalalan opiskelijat. Yllättävän moni vastaaja ei osannut sanoa, oppiko opinnäytetyön avulla työelämässä vaadittavia taitoja.

Taulukko 5. Työelämässä tarvittavien taitojen oppiminen

Tekniikka	3,8
Liiketalous	3,7
Sosiaali- ja terveysala	3,6
Matkailu- ja ravitsemisala	3,1
Kulttuuri	4
Englanninkieliset	4,6
Koko amk	3,7

Seuraava kuva esittää arvioinnin jakaumat eri aloittain.

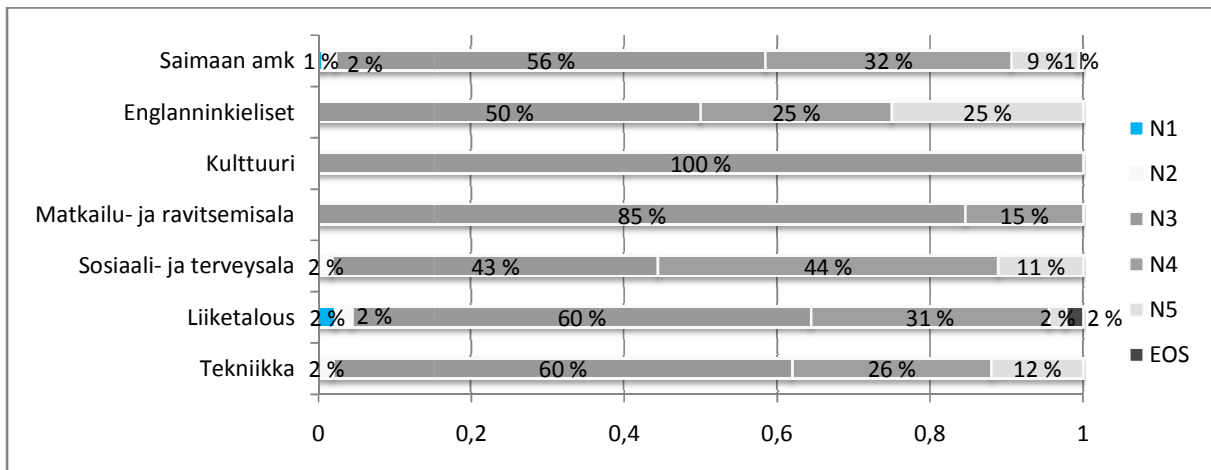
Kuva 3. Työelämässä tarvittavien taitojen oppiminen

Opinnäytetyön työmäärään opiskelijat arvioivat olevan suurehko verrattuna siitä saatavaan 15 opintopisteeseen. Palautetta antaneet 170 opiskelijaa arvioivat keskiarvoksi 3,5 asteikolla 1(liian pieni) – 5(liian suuri).

Taulukko 6. Työmäärää suhteessa saatuihin opintopisteisiin.

Tekniikka	3,5
Liiketalous	3,2
Sosiaali- ja terveysala	3,6
Matkailu- ja ravitsemisala	3,2
Kulttuuri	3
Englanninkieliset	3,8
Koko amk	3,5

Vaikka eri alojen keskiarvot ovat melko lähekkäin toisiaan, arviointien jakautumisessa oli koulutusalaakohtaisia eroja, jotka on esitetty alla olevassa kuvassa.

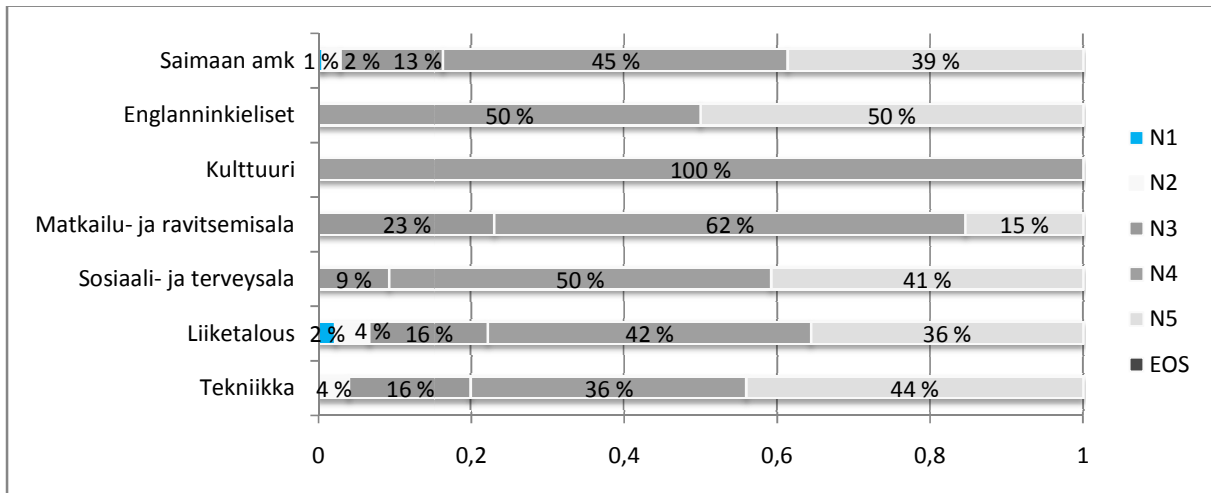
Kuva 4. Työmäärä suhteessa saatuihin opintopisteisiin

Sosiaali- ja terveysalan opiskelijat arvioivat oman panostuksensa keskimäärin suuremmaksi kuin muut suomenkieliset palautteen antajat. Englanninkielisten koulutusohjelmien opiskelijat arvioivat korkeimman keskiarvon (4,5) omalle panostukselleen. (1 = vähän – 5 paljon). Koulutusalaakohtaiset tiedot on esitetty seuraavassa taulukossa.

Taulukko 7. Oma panostus

Tekniikka	4,2
Liiketalous	4,0
Sosiaali- ja terveysala	4,3
Matkailu- ja ravitsemisala	3,9
Kulttuuri	4
Englanninkieliset	4,5
Koko amk	4,2

Noin 91 % sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoista katsoo panostaneensa paljon opinnäytetyön tekemiseen.

Kuva 5. Oma panostus

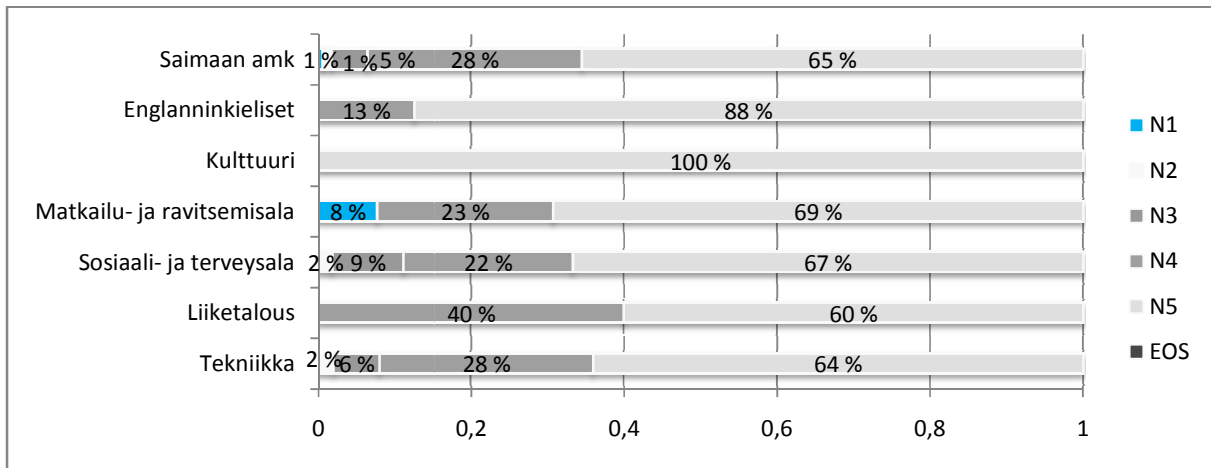
2.1.2 Yhteistyö ohjaavan opettajan kanssa

Suurin osa opiskelijoista kokee yhteistyön ohjaavan opettajan kanssa sujuneen hyvin ja ohjaajan tuen auttaneen työn valmistumisessa. Ohjauksen ilmapiirin ja kannustavuuden keskiarvoksi ammattikorkeakoulun opiskelijat arvioivatkin 4,6 asteikolla 1(ei tukenut työn edistymistä) – 5(tuki työn edistymistä).

Taulukko 8. Ohjauksen ilmapiiri ja kannustavuus

Tekniikka	4,5
Liiketalous	4,6
Sosiaali- ja terveystieteet	4,5
Matkailu- ja ravitsemisala	4,5
Kulttuuri	5
Englanninkieliset	4,9
Koko amk	4,6

Arvioinnit jakautuvat hyvin samankaltaisesti eri aloittain, mikä on nähtävissä seuraavassa kuvassa.

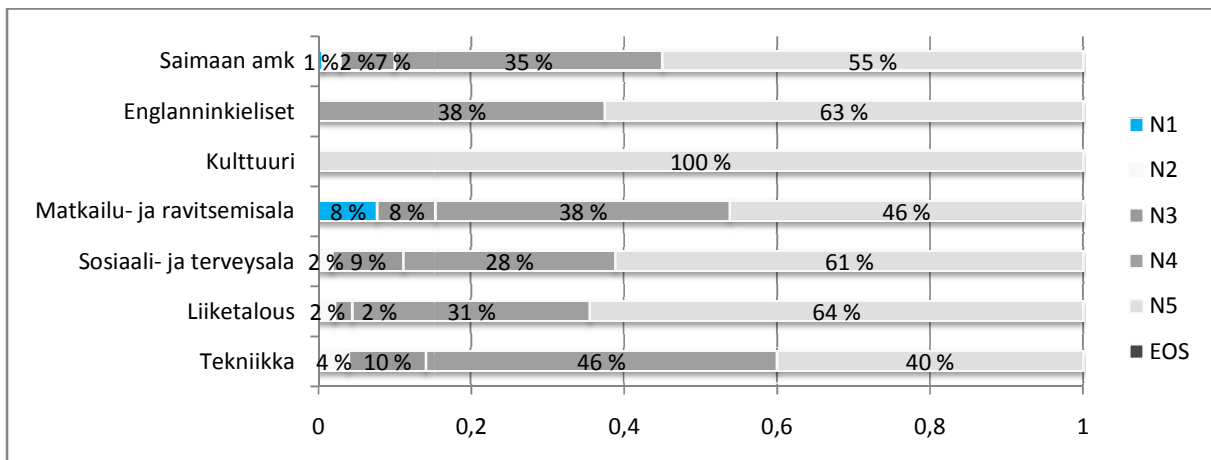
Kuva 6. Ohjauksen ilmapiiri ja kannustavuus

Opettajan ohjauksien keskiarvoksi opiskelijat arvioivat 4,4, eikä alojen välillä ole huomattavissa merkittäviä eroja. Ohjauksista annettu arvio on erittäin hyvä.

Taulukko 9. Opettajan ohjaustaito

Tekniikka	4,2
Liiketalous	4,6
Sosiaali- ja terveysala	4,5
Matkailu- ja ravitsemisala	4,2
Kulttuuri	5
Englanninkieliset	4,6
Koko amk	4,4

Arvioinnin jakaumat aloittain ovat melko samantapaisia. Tekniikan sekä matkailu- ja ravitsemisalan arvioinneissa on kuitenkin huomattavissa hiukan enemmän alempia arviointeja kuin muiden alojen arvioinneissa.

Kuva 7. Opettajan ohjaustaito

Kaiken kaikkiaan ohjaavien opettajien toimintaan ollaan tyytyväisiä Saimaan ammattikorkeakoulussa ja opettajien koetaan kannustavan ja auttavan työn tekemisessä. Avoimissa palautteissa kiitelläänkin laajasti ohjaavan opettajan tukea ja apua.

”Ohjaava opettaja oli minulle kullan arvoinen työmme edistymisessä. Välillä väsymys vaivasi ja uutta intoa sai opettajan tapaamisista. Opettaja jakoi kannustaa ja luoda positiivista mieltä.”

”Ruusuja ehdottomasti ohjaajalleni, joka antoi jokaisella ohjauskerralla työkaluja joiden avulla saatoin taas päästä työssäni eteenpäin.”

”Ohjaava opettaja sopivan tiukka ja perusteli aina kantansa asioihin hyvin. Kannustava. Ohjaajan sai kiinni hyvin tarvittaessa. Myös opinnäytetyön perusteet käytiin hyvin läpi.”

”The fast feedback, great deal of questions that was asked by supervisor, detailed discussions - all these helped a lot during writing thesis work.”

Ohjaava opettaja on siis parhaimmillaan voimavara, joka tukee ja motivoi opiskelijaa opinnäytetyön eteenpäin viemisessä.

2.1.3 Yhteistyö yrityksen kanssa

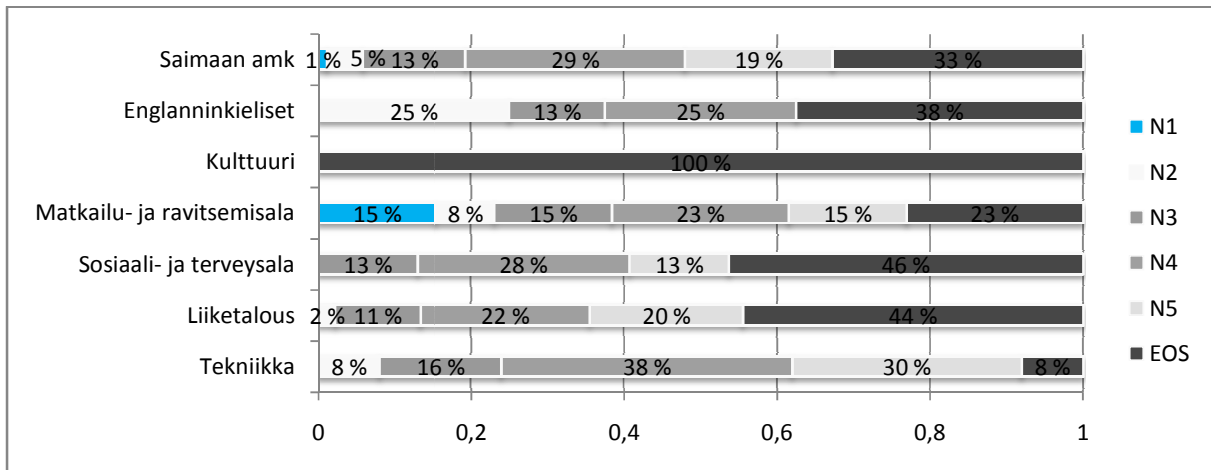
Opiskelijat arvioivat yhteistyön yrityksen kanssa yleisesti ottaen melko toimivaksi. Vastaukset jakautuvat kuitenkin huomattavasti laajemmalle skaalalle kuin esimerkiksi ohjaavan opettajan toiminnan arvioinnit, ja monet palautteen antajista eivät vastanneet aihealueen kysymyksiin lainkaan. Puuttuvia vastauksia voi osittain selittää se, että kaikkia opinnäytetöitä ei tehdä suoraan toimeksiantajille.

Ohjauksen ilmapiiristä ja kannustavuudesta antoi palautteen 115 opiskelijaa. Keskiarvo tästä oli 3,9 asteikolla 1(ei tukenut työn edistymistä) – 5 (tuki työn edistymistä). Korkeimman keskiarvon antoivat liiketalouden opiskelijat (4,1) ja alhaisimman (3,0) englanninkielisten koulutusohjelmien opiskelijat. Myös matkailu- ja ravitsemisalan keskiarvo on muita aloja alhaisempi (3,2).

Taulukko 10. Ohjauksen ilmapiiri ja kannustavuus yrityksessä

Tekniikka	4,0
Liiketalous	4,1
Sosiaali- ja terveysala	4,0
Matkailu- ja ravitsemisala	3,2
Kulttuuri	-
Englanninkieliset	3,0
Koko amk	3,9

Arvioinnin jakaumat aloittain on esitetty seuraavassa kuvassa.

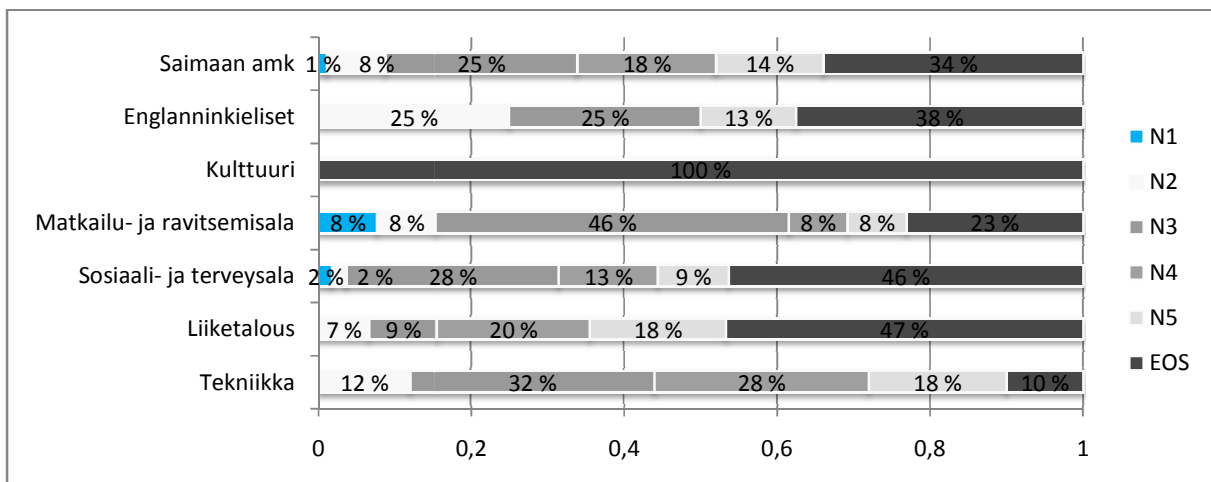
Kuva 8. Ohjauksen ilmapiiri ja kannustavuus yrityksessä

Yrityksen ohjaajan ohjaustaitoa arvioi 113 opiskelijaa ja vastausten keskiarvo on 3,5. Arviointiasteikko on sama kuin edellisessä kohdassa. Liiketalouden opiskelijat arvioivat ohjauksen keskiarvon korkeimmaksi (3,9) ja matkailu- ja ravitsemisalan sekä englanninkielisten koulutusohjelmien opiskelijat alhaisimmaksi (3,0).

Taulukko 11. Ohjaajan ohjaustaito yrityksessä

Tekniikka	3,6
Liiketalous	3,9
Sosiaali- ja terveysala	3,5
Matkailu- ja ravitsemisala	3,0
Kulttuuri	-
Englanninkieliset	3,0
Koko amk	3,5

Seuraavassa kuvassa on esitetty arvioinnin jakaumat koulutusaloittain.

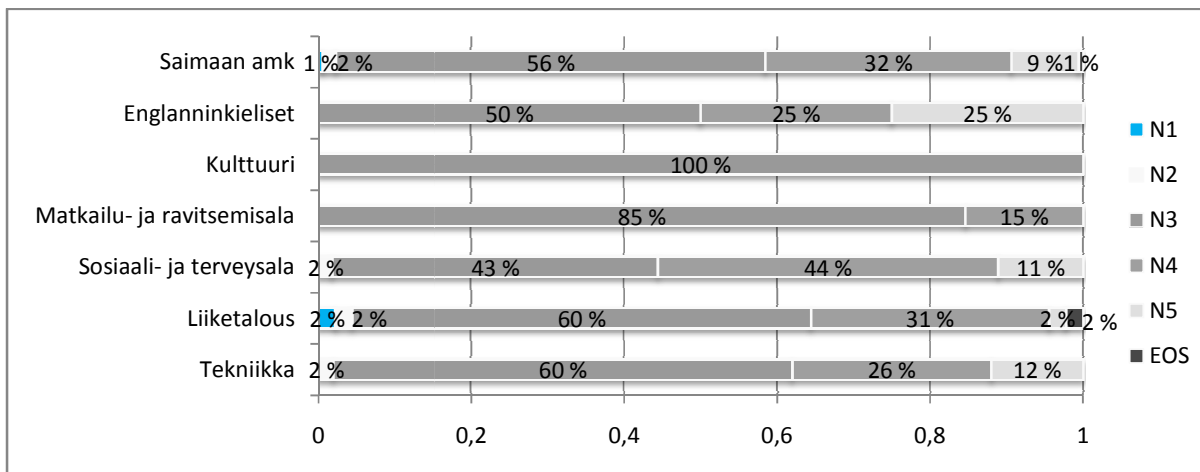

Kuva 9. Ohjaajan ohjaustaito yrityksessä

Suurin osa Saimaan ammattikorkeakoulun opiskelijoista on siis suhteellisen tyytyväinen yhteistyöhön yrityksen kanssa, mutta joukosta löytyy kuitenkin jonkin verran poikkeuksia.

2.2 Sosiaali- ja terveysalan erityispiirteet

Opinnäytetyöpalautejärjestelmän kautta tuli eniten palautteita sosiaali- ja terveysalan opiskelijoilta (54). Palautteet eivät huomattavasti poikkea muiden alojen palautteista, mutta joukosta erottuu joitain erityispiirteitä. Esimerkiksi opinnäytetyön työmäärä koettiin sosiaali- ja terveysalalla suurempana kuin muilla koulutusaloilla.

Kuva 10. Työmäärä suhteessa saatuihin opintopisteisiin

Tämä seikka ilmenee myös avoimissa vastauksissa, joissa opintopistemäärää toivotaan suuremmaksi.

”Kun opinnäytetyön tekeminen kaikkine vaiheineen on niin aikaa ja resursseja vaativaa, tulisi opintopisteitä siitä saada ainakin kaksinkertainen määrä.”

Sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden palautteissa kommentoidaan myös verraten paljon äidinkielenopetusta ja sen ajankohtaa. Monen vastaajan mielestä opetus järjestetään liian aikaisin, mikä vaikeuttaa opinnäytetyöraportin kirjoittamista. Myöskään opetuksen sisältö ei palautteen antajien mielestä tue tarpeeksi opinnäytetyön kirjoittamista.

”Opinnäytetyön kirjoittamiskurssi oli liian aikaisessa vaiheessa ja monet opit jo unohduksissa, kun opinnäytetyötä kirjoitimme.”

”Äidinkielen osalta opetus ei tullut oikeaan aikaan eikä vastannut vaatimuksia.”

”Alussa olleet äidinkielen tunnit eivät auttaneet yhtään, ne olisi pitänyt olla myöhemmin ja keskittyä opparin tekoon.”

Atk-opetuksen ajankohdan kanssa ilmenee sama ongelma.

”ATK-kurssin voisi jakaa niin, että siitä jäisi muutama tunti ont:n tekemisen yhteyteen.”

”ATK-opetusta opinnäytetyön tekemisen kanssa samaan aikaan eikä heti koulutuksen alussa.”

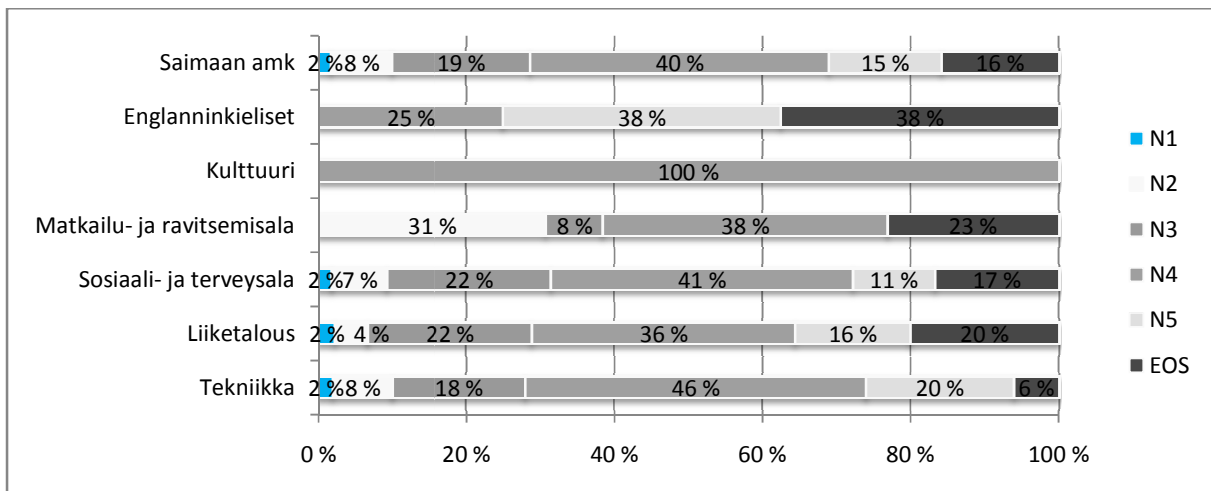
Useat sosiaali- ja terveysalan opiskelijat toteuttavat opinnäytetyönsä ryhmissä, mikä luo omat haasteensa opinnäytetyöprosessiin. Esimerkiksi aikataulujen yhteensovittaminen aiheuttaa monelle hankaluuksia.

”Vaikkeinta opinnäytetyöprosessissa oli tehdä yhteistyötä toisen opinnäytetyöntekijän kanssa: aikataulujen sovittaminen yhteen ja muut käytännönasiat sekä myös hyvin erilainen työskentelytapa tuottivat aluksi vaikeuksia, mutta projektin loppua kohden myös yhteistyötaidot kehittyivät ja työn tekeminen helpottui huomattavasti.”

Lisäksi erityisesti sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille aiheuttaa vaikeuksia aineiston analysointi.

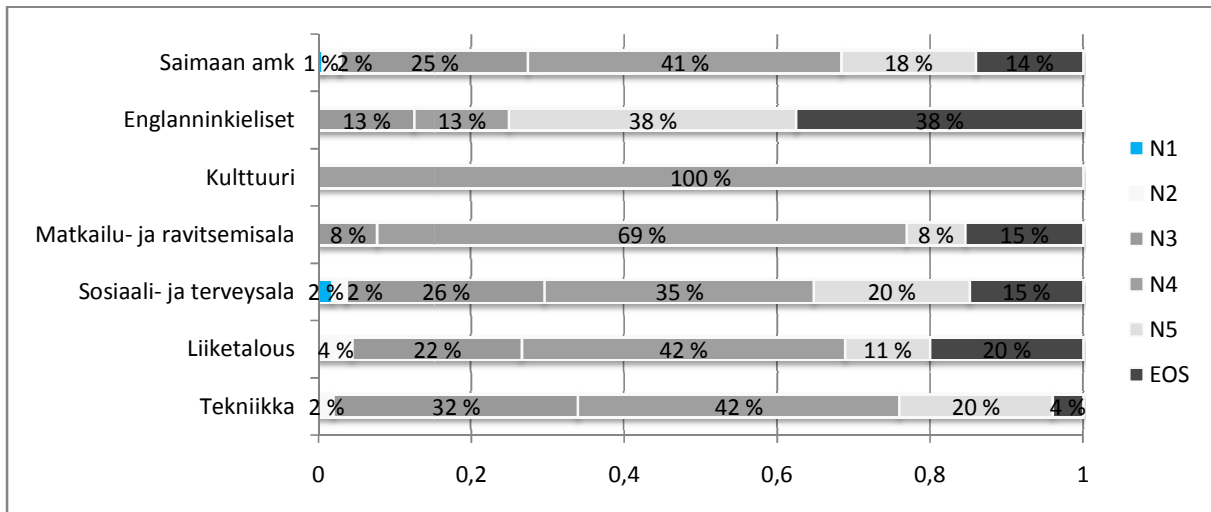
2.3 Tekniikan erityispiirteet

Tekniikan koulutusalan palautteita oli 50, ja tekniikan opiskelijat olivat näin toiseksi suurin palautteen antaja ryhmä. Palautteista ilmenee, että erityisesti tekniikan opiskelijat kokevat opinnäytetyöprosessin olevan hyödyllinen kokemus opintojen ja työelämän kannalta. Suurin osa tekniikan opiskelijoista kokee opinnäytetyöprosessin aikana oppineensa työelämässä tarvittavia taitoja. Palautetta antaneet 47 opiskelijaa arvioivat keskiarvoksi 3,8, joka oli korkein keskiarvo suomenkielisten vastaajien joukossa.

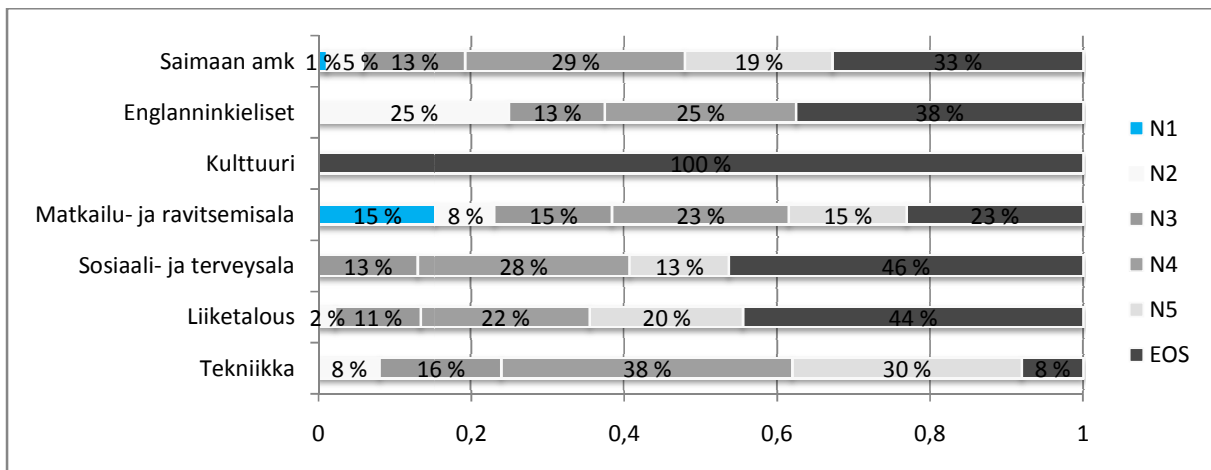
Kuva 11. Työelämässä tarvittavien taitojen oppiminen

Tekniikan opiskelijat kokevat myös päässeensä hyödyntämään opintojen aikana opittuja taitoja prosessin aikana. Tältäkin osin keskiarvo (3,8) on korkein suomenkielisten vastaajien keskuudessa.

Kuva 12. Opintojen aikana opittujen taitojen hyödyntäminen

Suurin osa tekniikan opiskelijoista on myös tyytyväisiä yritys yhteistyöhön. Tähän kysymykseen tuli tekniikan opiskelijoilta selvästi vähemmän En osaa sanoa –vastauksia kuin muiden koulutusalojen opinnäytetyöntekijöiltä.

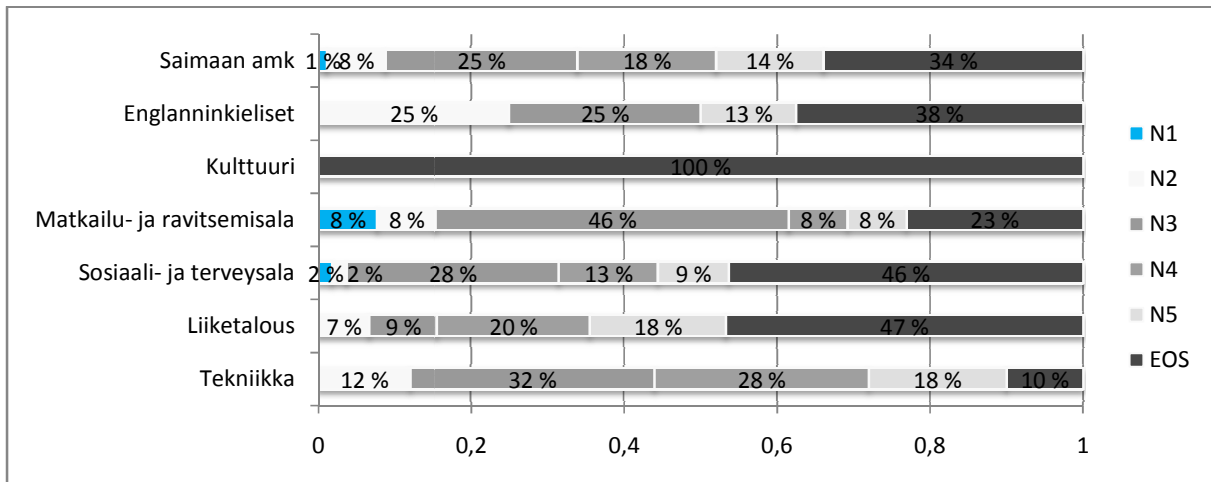

Kuva 13. Ohjauksen ilmapiiri ja kannustavuus yrityksessä

Tekniikan alan palautteissa kommentoidaan lisäksi opinnäytetyöprosessin aikataulutusta ja ajanpuutetta sekä Moodlen opinnäytetyökurssien puutteita.

2.4 Liiketalouden erityispiirteet

Liiketalouden alalta oli 45 palautetta. Palautteista ilmenee, että liiketalouden opiskelijat ovat erityisen tyytyväisiä yhteistyöhön yrityksen kanssa sekä ohjaavan opettajan ohjaukseen. Liiketalouden palautteiden keskiarvot yritys yhteistyötä koskevilla kysymyksillä ovat korkeammat kuin muilla aloilla. Esimerkiksi yrityksen ohjaajan ohjauksen keskiarvoksi liiketalouden opiskelijat arvioivat 3,9. Toisaalta lähes puolet liiketalouden vastaajista ei osannut ottaa kantaa tähän kysymykseen.

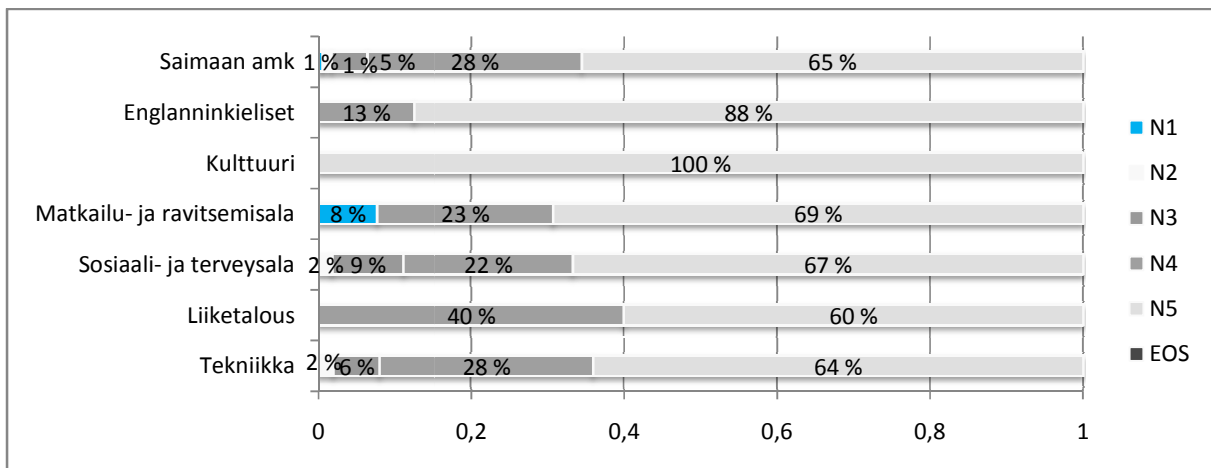
Kuva 14. Ohjaajan ohjaustaito yrityksessä

Yritysyhteistyö mainitaan myös avoimissa vastauksissa.

”Opinnäytetyön tekeminen yritykselle oli mielenkiintoista ja haastavaakin, koska halusi tuoda mahdollisimman suuren hyödyn toimeksiantajalle. Ohjaavalta opettajalta ja toimeksiantajan ohjaajilta saatu ohjeistus auttoi työn erivaiheissa.”

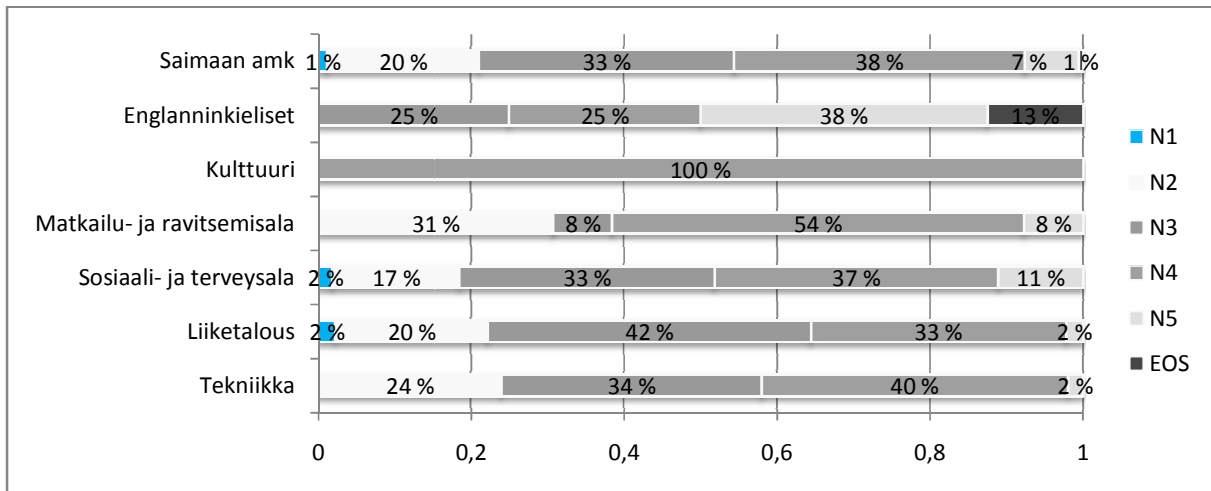
”Ilman yrityksen ohjaajaa työstä ei olisi tullut näin hyvää.”

Ohjaavan opettajan ohjauksen ilmapiiriin ja kannustavuuden keskiarvoksi liiketalouden opiskelijat arvioivat 4,6, joka on korkein keskiarvo. Arvioinnit jakautuvatkin asteikolle 4 – 5, eikä alhaisia arvoja ole yhtään.

Kuva 15. Ohjauksen ilmapiiri ja kannustavuus

Sitä vastoin yli 20 % liiketalouden palautteen antajista kokee, ettei hahmottanut kunnolla prosessin alussa sen tavoitteita, sisältöä, suoritustapoja ja arviointikriteerejä. Liiketalouden opiskelijat arvioivatkin alhaisimman keskiarvon (3,1) kyseiselle osa-alueelle.

Kuva 16. Prosessin tavoitteet, sisältö, suoritustavat ja arviointikriteerit hahmottuivat prosessin alussa

Aihetta kommentoidaan myös avoimissa vastauksissa.

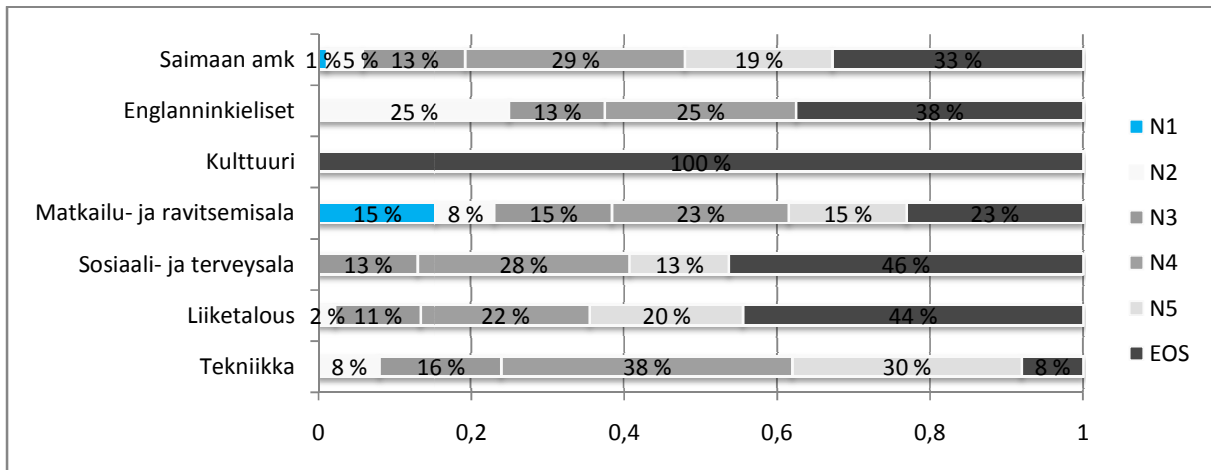
”Vaikaa oli päästä alkuun ja hahmottaa mitä kaikkea työ lopulta tulee sisältämään.”

”Vaikainta oli opinnäytetyöprosessin kokonaisuuden hahmottaminen. Joissakin vaiheissa ei heti tiennyt missä järjestyksessä asiat kannattaisi tehdä, esimerkiksi teorian kirjoittamisen ja tiedonhaun olisi voinut suunnitella vieläkin tarkemmin etukäteen, jotta kirjoittaminen olisi edennyt nopeammin.”

Myös ajanhallinta ja aikataulun suunnittelu on vaikeaa monelle liiketalouden opiskelijalle, sillä se mainitaan useassa palautteessa opinnäytetyön vaikeimpana osana.

2.5 Matkailu- ja ravitsemisalan erityispiirteet

Matkailu- ja ravitsemisalan opiskelijoilta aineistossa oli vain 13 palautetta, joten vertailu muihin aloihin on tältä osin vaikeaa. Vaikka matkailu- ja ravitsemisalan palautteiden keskiarvot ovat keskimäärin alhaisempia kuin muiden alojen, palaute oli enimmäkseen samantapaista kuin muillakin koulutusaloilla. Eniten eroja muihin koulutusaloihin tuli yritysysteistyössä, jossa matkailu- ja ravitsemisalan opiskelijoiden palautteet jakautuvat huomattavasti ja keskiarvot ovat alhaisia. Esimerkiksi yrityksen ohjauksen ilmapiirin ja kannustavuuden keskiarvoksi opiskelijat arvioivat 3,2.

Kuva 17. Ohjauksen ilmapiiri ja kannustavuus yrityksessä

Koska palautteita on verrattain vähän ja vain 10 opiskelijaa vastasi tähän kysymykseen, on tästä kuitenkin vaikeaa vetää mitään laajempia johtopäätöksiä.

2.6 Kulttuurialan erityispiirteet

Kulttuurin alalta aineistossa oli vain yksi palaute, joten palautteen perusteella ei voi tehdä päätelmiä kulttuurin alan opinnäytetyöprosessista. Vastaajan arvioinnit ovat kuitenkin keskimäärin samansuuntaisia kuin yleiset keskiarvot. Suurin ongelma kulttuurin alalla vastaajan mukaan on opinnäytetyöinformaation puutteellisuus.

2.7 Englanninkielisten koulutusohjelmien erityispiirteet

Englanninkielisten koulutusohjelmien opiskelijoiden palautteet ovat keskimäärin positiivisempia kuin suomenkielisten koulutusohjelmien. Yritysyhteistyö oli merkittävä poikkeus vastausten korkeasta keskiarvosta. Englanninkielisten koulutusohjelmien opiskelijat arvioivat myös opinnäytetyön hiukan työläämmäksi kuin suomenkielisten koulutusohjelmien opiskelijat. Luotettavaa vertailua on kuitenkin vaikea tehdä, sillä englanninkielisiä palautteita on huomattavasti vähemmän kuin suomenkielisiä, vain kahdeksan palautetta, ja esimerkiksi yritysyhteistyökysymyksiin vastasi vain osa palautteen antajista.

3 Opiskelijoilta tulleet kehittämis ehdotukset

Palautelomakkeen viimeisessä kohdassa opiskelijoilla on mahdollisuus antaa kehittämis ehdotuksia omien kokemustensa pohjalta. Tässä kappaleessa käsitellään palautteissa ilmenneitä ehdotuksia ja kommentteja sekä koko ammattikorkeakoulun tasolla että koulutusalaakohtaisesti.

3.1 Kehittämis ehdotukset koko Saimaan ammattikorkeakoululle

Tietyt osa-alueet nousevat esiin opiskelijoiden kehittämis ehdotuksissa koulutusalaasta riippumatta. Muun muassa ohjeistus, käytäntöjen yhtenäisyys ja opinnäytetyöprosessiin perehdyttäminen ovat palautteissa ilmenneitä kehittämis kohteita.

3.1.1 Ohjeistus ja käytännöt

Useissa palautteissa toivotaan opinnäytetyöhön liittyvän ohjeistuksen selkeyttämistä ja tarkentamista, jotta se tukisi paremmin opinnäytetyön toteuttamista.

”Ohjedokumentteja voisi hieman selventää. Ohjeet tarkemmiksi.”

”Opinnäytetyö-ohjeet pitää olla ajantasalla ja eri aloille täsmällisemmät.”

Eryteisesti opinnäytetyöraportin kirjoitusohje koetaan vaikeaselkoiseksi ja sekavaksi.

”Opinnäytetyön kirjoitusohje on sekava ja epäselvä. Luin ohjeen monta kertaa ja pala kerrallaan, mutta en saanut tolkkua. Miksi oppilaita kiusataan tällaisella ohjeella? Itse opinnäytetyö on jo niin vaativa, että ohjeet pitäisi olla helpot ja selkeät.”

”Vieläkin selkeemmät kirjoitusohjeet.”

Monet palautteen antajat myös kokevat, että ohjeet ja lomakkeet eivät ole tarpeeksi helposti löydettävissä.

”Opinnäytetyöprosessin ohjeistusta voisi tarkistaa ja kaikki tarvittavat kaavakkeet ja ohjeet yms. koota yhteen paikkaan, niin että ohjeistus opastaisi koko prosessin läpi kuin punainen lanka”

”Moodleen selkeästi opinnäytetyön vaiheet ohjeineen ja lomakkeineen. Nyt kaikkea tarvittavaa vaikea löytää.”

Tämän lisäksi opinnäytetyöprosessin käytännöt ja ohjeistus halutaan yhtenäisemmiksi, jotta vältetään eri alojen ja opettajien ohjeitten väliset ristiriitaisuudet.

”Käytäntöjen yhtenäistäminen, tai erilaisten töiden samanarvoinen kohtelu/arvostelu.”

”Välillä tuli hieman ristiriitaista informaatiota samoista asioista eri opettajilta.”

”Päivitetyt ja samat ohjeet kaikille.”

3.1.2 Aikataulu

Opinnäytetyöprosessi ja ohjausluennot alkavat monen opiskelijan mielestä liian myöhään. Nämä palautteen antajat ehdottavat ohjausluentojen aloittamista jo ensimmäisen vuoden aikana, jotta opiskelijoilla olisi enemmän aikaa valmistautua opinnäytetyön tekemiseen.

”Opinnäytetyöprosessi alkoi melko myöhäisessä vaiheessa opintoja. Olisi voinut olla enemmän jotain informaatiota opinnäytetyön suunnittelusta ja tekemisestä jo ensimmäisinä opintovuosina.”

”Opinnäytetyön voisi mielestäni aloittaa jo ensimmäisenä vuonna, jos opiskelijoilla on oma kiinnostuksen kohde jo valmiina.”

Vastaavasti osa palautteen antajista kokee opinnäytetyöluentojen olevan liian aikaisin.

”Ohjausluennot ovat liian aikaisin, opiskelija ehtii unohtaa kaiken ennen varsinaista työn aloittamista.”

Varsinkin opinnäytetyöraportin kirjoittamisen luentojen koetaan ajoittuvan liian aikaiseen vaiheeseen opintoja verrattuna itse opinnäytetyöprosessiin.

3.1.3 Opinnäytetyöhön perehdyttäminen

Opinnäytetyön eri osa-alueiden omaksuminen on monelle opiskelijalle vaikeaa ja niihin perehdyttäminen koetaan riittämättömäksi. Tämä puolestaan hankaloittaa opinnäytetyön toteuttamista. Muun muassa aiheenvalintaan toivotaan enemmän tukea ja ohjausta ja se mainitaankin monessa palautteessa vaikeuksia aiheuttaneena tekijänä.

”Opinnäytetyökurssin aikana voisi jokaisen oppilaan kanssa käydä henkilökohtainen keskustelu oppilaan toiveista aiheen suhteen. Tässä keskustelussa opettaja voisi ohjata oppilasta jo aiheenvalinnassa paremmin ja tehdä joitain aihe-ehdotuksia. Näin oppilaalla ei tulisi niin kovia paineita aiheenvalinnan suhteen jo alussa.”

”Aiheen valinnan ohjaamiseen voitaisiin panostaa enemmän.”

”That would be great if school could provide more topic choices for students who are facing the thesis work with enhanced company-school co-operation and relationship.”

Myös tutkimusmenetelmät ja tutkimuksen suunnittelu tuottivat monelle palautteen antajalle vaikeuksia ja Tutkimusmenetelmät -opintojaksoa toivotaan tulevaisuudessa pakolliseksi osaksi opintoja.

”Opintokokonaisuudessa voisi olla tieteellinen tutkimus opintojakso alussa jotta siitä saisi opinnäytetyöhön lisää,- ehtisi omaksumaan sitä tietoa.”

”Tutkimusmenetelmät-kurssi olisi hyvä saada pakolliseksi jatkossa.”

Jotkut opiskelijat ehdottavat myös kokonaisen opintojakson luomista opinnäytetyön ohjaukseen. Tämän lisäksi ohjaaville opettajille toivotaan lisää aikaa opinnäytetyöohjausta varten.

”Kenties jonkinlainen verkkokurssi opinnäytetyön tekemisestä olisi voinut olla hyvä lisä.”

”Iltaopiskelijana vaatisin enemmän perehdyttämistä opinnäytetyöprosessiin kokonaisuutena, esim. opintojakson muodossa.”

”Enemmän aikaa opettajille ohjata”

”Ohjaaville opettajille pitäisi osoittaa enemmän työaikaa opiskelijoiden ohjaukseen.”

3.2 Sosiaali- ja terveysalan kehittämisehdotukset

Sosiaali- ja terveysalan kehittämisehdotuksissa nousee esille erityisesti äidinkielenopetus ja sen aikataulutus. Opiskelijat ehdottavat, että äidinkielenopetusta tarjottaisiin lähempänä itse opinnäytetyötä, jolloin kirjoitusohjeet olisivat tuoreessa muistissa.

”Haluaisin ehdottaa työn äidinkielen ja kirjallisen rakenteen puolesta, että opinnäytetyön kirjoittamiseen liittyvä ohje kurssi, missä käydään opinnäytetyön kirjoitus ohjeet, olisi myöhemmässä vaiheessa koulutusta, tai asiat kerrattaisiin muutaman tunnin mittaisessa koosteessa ennen opinnäytetyön kirjoittamista... kertaukseksi ja muistutukseksi opinnäytetyön kirjoitus ohjeet!”

”Opinnäytetyön kirjoittamiskurssi oli liian aikaisessa vaiheessa ja monet opit jo unohduksissa, kun opinnäytetyötä kirjoitimme.”

”Äidinkielen opettaja enemmän prosessissa mukana eikä vain loppuarvioinnissa”

Myös atk-opetusta toivotaan siirrettävän lähemmäksi itse opinnäytetyöprosessia, sillä raportin lopullinen muotoilu aiheuttaa opiskelijoille päänvaivaa.

”ATK-kurssin voisi jakaa niin, että siitä jäisi muutama tunti ont:n tekemisen yhteyteen. Silloin tietokoneohjelmat eivät olisi ehtineet muuttua, motivaatio olisi korkealla ja tarvitsisi tuskailla vähemmän esim. sisällysluettelon tekemisen kanssa.”

Opinnäytetyöprosessin ohjausluentojen kehittäminen mainitaan myös sosiaali- ja terveysalan palautteissa. Palutteen antajat eivät kokeneet saaneensa tarpeeksi selvää kuvaa prosessista ja sen vaatimuksista ennen itse työtä.

”Enemmän voisi käydä läpi sitä, mitä opinnäytetyö oikeasti tulee olemaan, mitä siltä vaaditaan (idea paperi, suunnitteluseminaari, hyväksytty suunnitelma, viittä vaille valmis seminaari, valmis opinnäytetyö), ym. Tämä tuli ilmi vasta suunnitteluseminaareissa. Se auttaisi (ainakin miuta) jäsentämään prosessia paremmin.”

”5 vaille valmis seminaarit tulee markkinoida opiskelijoille jo reilusti ennen oman työn aloitusta. Näin opiskelijat saavat kuvan jo ennen työn aloitusta millaiseksi työn tulisi muodostua. Se tukisi oppimista loistavasti!! ”

”Prosessin etenemisen tarkempi kuvaus ennen työskentelyn aloittamista voisi selkeyttää opiskelijan käsitystä opinnäytetyöstä.”

Lisäksi sosiaali- ja terveysalan palautteissa kommentoidaan opinnäytetyöprosessin kestoa ja aikataulutusta. Palautteiden mukaan prosessin aikataulu voisi olla nykyistä tiiviimpi.

Voisiko koko prosessia saada tiiviimpään muotoon ja niin, ettei harjoittelu katkaisisi sitä? Voi olla mahdotonta, mutta tiukempi aikataulu ja enemmän aikaa koulun tuntien puitteissa työn tekoon voisivat olla hyviä ajatuksia.

Mielestäni opinnäytetyöprosessi on kokonaisuudessaan vähän turhan pitkä. Olisi mielekkäämpää, jos sen saisi aikataulullisesti tiiviimpään pakettiin. Tosin tulisiko silloin liikaa työtä liian lyhyelle ajalle?

3.3 Tekniikan kehittämisehdotukset

Tekniikan alan palautteissa toivotaan enemmän aikaa ja panostusta opinnäytetyön ohjausluentoihin sekä prosessiin itsessään.

”Enemmän aikaa, yksi kurssi opinnäytetyöhön ei ole liian paljon”

”Enemmän aikaa opinnäytetyö prosessiin.”

Tietotekniikan opiskelijat puolestaan kokevat koulutusohjelman Moodle -kurssin kaipaavan päivittämistä.

”Myöskin paljon mainostettu titen opinnäytetyön moodlekurssi on ollut jo useamman vuoden työn alla, siitä olisi muutamaan otteeseen ollut apua, jos tiedot olisi olleet ajan tasalla.”

”Moodlen tite puolen oparikurssi on ollut vaiheessa ja lukossa sitten toisen vuoden kun aloitin. Se olisi erittäin hyvä tiedonlähde jos sen saisi joskus kuntoon.”

Myös Moodlen tarjoamat kehittämismahdollisuudet mainitaan palautteissa.

”Tiedon siirtoon opinnäytetyöhön osallistuvien kesken parannusta. Sähköpostin sijaan esim. jonkin Moodlen tapainen ratkaisu.”

3.4 Liiketalouden kehittämisehdotukset

Liiketalouden palautteissa on verrattain vähän kehittämisehdotuksia ja ne jakaantuvat eri osa-alueille. Muun muassa aiheen valintaan toivotaan lisää ohjausta, ja opinnäytetyöprosessiin ja sen aikatauluun ehdotetaan tiiviimpää rakennetta.

”Opinnäytetyön aihetta kannattaisi käydä miettimään jo hyvissä ajoin. Itselläni aiheen keksiminen kesti todella pitkään.”

”Aiheen valinnan ohjaamiseen voitaisiin panostaa enemmän.”

”Tiiviimpi rakenne ja ohjaus opinnäytetyöprosessiin ja aikatauluun.”

3.5 Matkailu- ja ravitsemisala

Matkailu- ja ravitsemisalan kehittämissuunnitelmissa toivotaan lisää tukea aiheen valintaan sekä aiheen valinnan aloittamista aikaisemmassa vaiheessa.

”Aiheen valintaan pitäisi ohjata aikaisemmin opintojen aikana, jotta se ei tuottaisi opintojen loppuvaiheessa tarpeetonta päänvaivaa. Kun aihe selviää mahdollisimman aikaisin, työn tekeminen helpottuu suunnattomasti.”

Tämän lisäksi opinnäytetyöohjeita toivotaan selkeämmiksi.

”Ohjedokumentteja voisi hieman selventää. Ohjeet tarkemmiksi.”

4 Ehdotukset opinnäytetyöprosessin kehittämiseksi Saimaan ammattikorkeakoulussa

Opiskelijat ovat kaiken kaikkiaan tyytyväisiä Saimaan ammattikorkeakoulun opinnäytetyöprosessiin ja pitävät prosessia hyvin suunniteltuna ja organisoituna kokonaisuutena, joka tukee opiskelijaa opinnäytetyön toteuttamisessa. Erityisesti ohjaavien opettajien toimintaan ollaan tyytyväisiä ja opettajien tarjoamaa tukea ja kannustusta kiitellään. Opinnäytetyö koetaan pääsääntöisesti haastavaksi ja opettavaiseksi kokemukseksi, joka antaa mahdollisuuden hyödyntää ja kehittää opittuja taitoja. Palautteet ovat hyvin samansuuntaisia aloittain, eikä suuria eroavaisuuksia ole huomattavissa.

Palautteissa ilmenee kuitenkin joitain opinnäytetyöprosessin osa-alueita, jotka kaipaavat kehittämistä. Keskeisimmät kehittämiskohteet ovat aiheen valinta, ohjeistus, opinnäytetyöprosessiin perehdyttäminen, aikataulutusta sekä käytäntöjen ja ohjeistuksen yhtenäisyys.

Aiheen valinta aiheuttaa monelle opiskelijalle vaikeuksia ja viivyttää opinnäytetyön tekemisen aloittamista. Opinnäytetyön aiheen pohtimiseen olisi näin ollen hyvä kannustaa yhä aiemmin, jotta opiskelijat valmistautuvat opinnäytetyöprosessiin jo ennen viimeistä vuotta. Lisäksi itse aiheen valintaan tarvitaan lisää ohjausta ja tukea. Esimerkiksi opinnäytetyöaihe-seminaarit, joissa ideoitaisiin mahdollisia aiheita ja yhteistyökumppaneita, voisivat olla hyvä lisä aiheen valinnan ohjaamiseen. Myös yritys yhteistyön tiivistäminen esimerkiksi yritysprojektien kautta tai ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehittämishankkeissa avautuvien opinnäytetyöaiheiden tarjoaminen opiskelijoille saattaisivat osaltaan auttaa opiskelijoita löytämään helpommin opinnäytetyön aiheita.

Opinnäytetyön toteuttamista hankaloittaa palautteen perusteella osaltaan myös ohjeistuksen epäselvyys. Erityisesti opinnäytetyöraportin kirjoitusohjetta pidetään vaikeaselkoisena. Prosessin ohjeistusta on mahdollisuuksien mukaan päivitettävä, jotta opiskelijoilla on paras mahdollinen

lähtökohta opinnäytetyön toteuttamiseen. Ohjeet ja muut opinnäytetyödokumentit olisi myös hyvä sijoittaa paremmin ja selkeämmin opiskelijoiden saataville, sillä opiskelijoilla on ollut vaikeuksia löytää kaikkia tarvittavia dokumentteja. Esimerkiksi OpMoodlen etusivulle voitaisiin kerätä kaikki tärkeät ohjeet ja dokumentit, jotta ne ovat kaikkien opiskelijoiden saatavilla.

OpMoodlen kurssialueiden kehittäminen auttaisi myös osaltaan opinnäytetyöprosessiin perehdyttämisessä. Muun muassa tutkimuksellisuus, tiedonkeruu ja aineiston analysointi on usealle opiskelijalle vaikeaa ja näihin osa-alueisiin kaivataan enemmän ohjausta. Palautteiden perusteella kannattaa harkita valinnaisen Tutkimusmenetelmät -opintojakson muuttaminen pakolliseksi tai uuden erillisen opinnäytetyöopintojakson kehittäminen. Opintojakso auttaisi opiskelijoita myös hahmottamaan paremmin, mitä kaikkea opinnäytetyö vaatii ja mitkä asiat kannattaa ottaa huomioon opinnäytetyötä suunnitellessa.

Opinnäytetyöprosessin aikataulun suurimmaksi ongelmaksi opiskelijat kokevat äidinkielen sekä atk-opetuksen liian aikaisen ajankohdan. Erityisesti sosiaali- ja terveysalan puolella tämä tuottaa palautteen perusteella vaikeuksia opiskelijoille. Opetuksen aikataulua on siis hyvä tarkastella ja mahdollisuuksien mukaan kehittää opiskelijoiden tarpeita vastaavaksi. Osa opiskelijoista puolestaan kokee, että opinnäytetyöprosessi kokonaisuudessaan alkaa liian myöhään. Opiskelijat eivät välttämättä tiedä, että opinnäytetyöprosessi on mahdollista aloittaa suunniteltua aikaisemmin, mikäli opiskelijalla siihen on edellytykset.

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyöprosessin käytäntöjä ja ohjeistusta on myös syytä tarkistaa ja yhdenmukaistaa, jotta ne ovat ajantasaisia ja yhtenäisiä. Näin vältetään turhia eroavaisuuksia koulutusalojen, koulutusohjelmien ja opettajien ohjeistuksessa ja varmistetaan opinnäytetyöprosessin toimivuus koko Saimaan ammattikorkeakoulussa. Tämä auttaa erityisesti tilanteissa, joissa opinnäytetyöohjaaja vaihtuu kesken prosessin.

Prosessia ja ohjeistusta yhtenäistettäessä voidaan ottaa käyttöön hyviä käytäntöjä eri koulutusaloilta ja koulutusohjelmista. Opinnäytetyökliniikka-hankkeessa kehitetty sähköinen opinnäytetyön seuranta- ja ohjausjärjestelmä on ollut vasta käyttöönottovaiheessa liiketalouden ja matkailu- ja ravitsemispalvelujen koulutusaloilla, kun palautetta antaneet opiskelijat ovat aloittaneet opinnäytetyönsä. Tämänkin järjestelmän mahdollisuudet opinnäytetyöprosessin systematisoinnissa sekä opiskelijan ja ohjaavan opettajan välisen yhteydenpidon helpottamisessa kannattaisi vähintään tutkia myös muissa koulutusohjelmissa.